

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
JEAN MISCHO

27 päivänä marraskuuta 2001¹

1. Ei ole harvinaista, että jäsenvaltio kiistää siihen kohdistuneen moitteen jäsenyysselvöitteiden noudattamatta jättämisestä. Harvinainen on sitä vastoin tilanne, jossa väitettyä noudattamatta jättämistä ei kiistä vastaajana oleva jäsenvaltio, vaan toinen jäsenvaltio, joka pyrkii väliintulijana tukemaan vastaajaa. Tällainen tilanne kuitenkin on nyt käsiteltävänä olevassa asiassa.

2. Komissio arvostelee Irlantia siitä, että koska se ei ole ennen 1.1.1995 liittynyt Bernin yleissopimuksen kirjallisten ja taiteellisten teosten suojaamisesta tehdyn yleissopimuksen Pariisin asiakirjaan, se ei ole noudattanut EY 300 artiklan 7 kohdan ja Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen liitetyn pöytäkirjan nro 28² 5 artiklan mukaisia velvoitteitaan.

3. ETA-sopimuksen, joka tuli voimaan 1.1.1994, tekivät yhteisö ja sen jäsenvaltiot yhdessä EY 300 artiklan mukaisesti. Tämän määräyksen 7 kohdan mukaan täl-

lainen sekasopimus, kuten muutkin tämän määräyksen perusteella tehdyt sopimukset, sitoo yhteisön toimielimiä ja jäsenvaltioita.

4. ETA-sopimukseen liitetyn pöytäkirjan nro 28 5 artiklan mukaan sopimuspuolet sitoutuvat ennen 1 päivää tammikuuta 1995 tulemaan osallisiksi teollista, henkistä ja kaupallista omaisuutta koskeviin monenvälisiin sopimuksiin. Näihin sopimuksiin kuuluu ”Bernin yleissopimus kirjallisten ja taiteellisten teosten suojaamisesta (Pariisin asiakirja, 24.7.1971)” (jäljempänä Bernin yleissopimuksen Pariisin asiakirja tai Bernin yleissopimus).

5. Irlanti ei kiistä komission väitettä, jonka mukaan se ei ole vielä noudattanut veloitettaan tulla osalliseksi mainittuun asiakirjaan. Se toteaa tältä osin, että kansallisen oikeuden suurisuuntainen uudistus on tarpeen. Se korostaa, että tekijänoikeuslakia koskeva esitys on jo pitkälle edenneessä vaiheessa Irlannin parlamentin tutkittavana ja vahvistetaan hyvin pian, ja pyytää yhteisöjen tuomioistuinta lykkäämään

1 — Alkuperäinen kieli: ranska.

2 — EYVL 1994, L 1, s. 3.

asian käsittelyä kuudella kuukaudella, jotta komissio voisi tutkia lain, joka on tuohon mennessä jo vahvistettu, ja peruuttaa kantteensa.

6. Täältä osin on todettava, että yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan³ jäsenvaltio ei voi sisäisiin oikeudellisiin tai hallinnollisiin vaikeuksiin vetoamalla välttyä yhteisön oikeuden mukaisilta velvoitteiltaan tilanteessa, jossa jäsenyysvelvoitteita on laiminlyöty tai jossa täytäntöönpano on toteutettu myöhässä. Tästä seuraa, että yhteisöjen tuomioistuimen ei tule hyväksyä Irlannin hallituksen pyyntöä.

7. En voi kuitenkaan päättää analyysiani tähän. Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta, joka väliintulijana tukee vastaajan vaatimuksia, väittää, että velvoite, jota väitetään laiminlyödyn, on kansainvälisen oikeuden mukainen velvoite, eikä kuulu yhteisön oikeuden alaan. Tämän vuoksi yhteisöjen tuomioistuimella ei väliintulijan mukaan ole toimivaltaa tutkia sitä.

8. Yhdistynyt kuningaskunta väittää, että Bernin yleissopimuksen Pariisin asiakirja ei kokonaisuudessaan kuulu yhteisön toimivaltaan. Sama koskee väistämättä myös velvoitetta siihen liittymiseen. Vain silloin,

kun yhteisöllä on toimivalta, merkitsee mainittuun asiakirjaan liittymisen velvoitteen laiminlyönti yhteisön oikeuden noudattamatta jättämistä.

9. Koska komission kanne koskee koko Bernin yleissopimuksen Pariisin asiakirjaan liittymistä eikä siinä yksilöidä yhteisön oikeuden soveltamisalaan kuuluvia säännöksiä, Yhdistynyt kuningaskunta katsoo, että kanne tulisi hylätä, koska komissio ei ole esittänyt todisteita siitä, että vastaaja olisi jättänyt noudattamatta yhteisön oikeuden mukaista velvoitettaan.

10. Komissio katsoo, että tämä argumentaatio on perusteeton, minkä lisäksi se katsoo, että väliintuloa ei pitäisi hyväksyä.

11. Tässä yhteydessä komissio toteaa, että yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 93 artiklan 1 kohdan e alakohdasta ilmenee selvästi, että väliintulohakemuksessa on mainittava "ne vaatimukset, joita väliintulolla halutaan tukea".

12. Komissio katsoo, että Yhdistyneen kuningaskunnan väliintulo ei täytä tässä määräyksessä asetettuja vaatimuksia, koska sen väliintulokirjelmässä ei tueta

3 — Ks. esim. asia 254/83, komissio v. Italia, tuomio 3.10.1984 (Kok. 1984, s. 3395).

Irlannin vaatimuksia. Väliintulohakemus pitäisi näin ollen hylätä.

13. Tältä osin on todettava, että väliintulohakemuksen hylkääminen ei voi tulla kysymykseen sellaisen kirjelmän perusteella, jonka sisältö ei vielä ollut tiedossa, kun hakemus tehtiin. Tämä komission ensimmäinen väite koskeekin näin ollen todellisuudessa väliintulokirjelmän sisältöä.

14. Komissio väittää lisäksi, että Yhdistynyt kuningaskunta ei esitä kirjelmässään myöskään omia vaatimuksia, mikä on vastoin työjärjestyksen 93 artiklan 5 kohtaa, jonka mukaan väliintulokirjelmässä on mainittava väliintulijan vaatimukset.

15. Komissio katsoo, että sen sijaan, että väliintulija esittäisi vaatimuksia, se ”tyytyy vain spekuloidaan, mitä seurauksia sillä olisi komission kanteeseen nähden, että yhteisöjen tuomioistuin hyväksyisi sen väitteet”, ja siteeraa tässä yhteydessä väliintulokirjelmän viimeistä virkettä.

16. Tässä kirjelmässä Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus toteaa, että jos yhteisö-

jen tuomioistuin hyväksyy sen väitteet, sen argumentoinnin ”pitäisi puhua komission kanteen hylkäämisen puolesta, eikä ainoastaan käsittelyn lykkäämisen puolesta”; kuten muistetaan, vastaaja esitti lykkäysvaatimuksen.

17. On kiistatonta, että tätä virkettä ei voida pitää vastaajan vaatimusten tueksi esitettyinä vaatimuksena, koska se nimenomaan poikkeaa niistä. Voidaan kysyä, eikö sitä päinvastoin voitaisi pitää sellaisena vaatimuksena komission vaatimusten hylkäämisestä, jota tarkoitetaan työjärjestyksen 93 artiklan 5 kohdassa, jossa määrätään, että väliintulohakemuksessa on mainittava vaatimukset, joilla tuetaan tai *vastustetaan* jonkin asianosaisen vaatimuksia.

18. On kuitenkin muistettava, että EY:n tuomioistuimen perussäännön 37 artiklan viimeisen alakohdan mukaisesti ”väliintulokirjelmässä saadaan esittää vain jonkun asianosaisen vaatimuksia *tukevia*⁴ vaatimuksia”. Olisin siis taipuvainen päättämään väliintulon hylkäämiseen.

19. Käsiteltävänä olevassa tapauksessa tämän kysymyksen ratkaiseminen ei kuitenkaan ole tarpeen. Yhteisöjen tuomiois-

4 — Kursivointi kirjoittajan.

tuimen oikeuskäytännöstä seuraa, että sen on tutkittava Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen esittämät väitteet ilman, että sen pitäisi ratkaista kysymystä sen väliintulon hyväksyttävyydestä. Yhdistyneen kuningaskunnan väliintulokirjelmän sanamuodosta ilmenee, että se kyseenalaistaa yhteisöjen tuomioistuimen toimivallan käsiteltävänä olevassa asiassa.

20. Yhteisöjen tuomioistuin on katsonut, että sen on omasta aloitteestaan tutkittava väite, joka koskee tätä toimivaltaa. Samoin on silloin, kun tähän väitteeseen ei liity muodollisia vaatimuksia.⁵ On totta, että nyt viittaamassani asiassa kysymyksessä olevan väitteen esitti toinen asianosaisista eikä väliintulija. Katson kuitenkin, että yhteisöjen tuomioistuimen ratkaisu ei riipu tästä seikasta, vaan ainoastaan esitettyjen väitteiden luonteesta; koska väitteet koskevat ehdotonta prosessinedellytystä, yhteisöjen tuomioistuimen on ne tutkittava.

21. Käsitelmäni mukaan tätä päätelmää tukee yhteisöjen tuomioistuimen asiassa Neotype Techmashexport vastaan komissio ja neuvosto antama tuomio.⁶ Tuomioistuin katsoi, että ”kun kysymys on ehdottomasta prosessinedellytyksestä, jonka tuomioistuin tutkii omasta aloitteestaan työjärjestyksen 92 artiklan 2 kohdan nojalla, ei ole tutkittava kysymystä siitä,

voiko väliintulija tehdä oikeudenkäyntiväitteen, jota ei ole tehnyt se asianosainen, jonka vaatimuksia väliintulija tukee”.

22. Käsiteltävänä olevassa tapauksessa ei tosin ole kysymys oikeudenkäyntiväitteestä, mutta edellä esitetystä lainauksesta ilmenee, että yhteisöjen tuomioistuimen päättely koskee loogisesti kaikkia ehdottomia prosessinedellytyksiä, jotka sen on tutkittava omasta aloitteestaan. Kuten olen todennut, Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen väite kuuluu tähän kategoriaan.

23. Väite on siis tutkittava ilman, että on tarpeen lausua väliintulon hyväksyttävyydestä.

24. Sekä Yhdistynyt kuningaskunta että komissio toteavat, että ETA-sopimus, jota väitetään rikotun, on sekasopimus. Yhdistynyt kuningaskunta päättelee tästä, että jäsenvaltioita sitovat yhteisön oikeuden mukaan vain ne sopimusmääräykset, jotka kuuluvat yhteisön toimivaltaan. Immateriaalioikeuden alalla näin on vain osittain.

25. Yhteisöjen tuomioistuimen antamasta lausunnosta 1/94⁷ ilmenee, että immateriaalioikeuden alalla yhteisöllä on toimivalta

5 — Yhdistetyt asiat 154/78, 205/78, 206/78, 226/78—228/78, 263/78 ja 264/78, 39/79, 31/79, 83/79 ja 85/79, Ferriera Valsabbia ym. v. komissio, tuomio 18.3.1980 (Kok. 1980, s. 907, 7 kohta; Kok. Ep. V, s. 101).

6 — Yhdistetyt asiat C-305/86 ja C-160/87, tuomio 11.7.1990 (Kok. 1990, s. I-2945, 18 kohta).

7 — Lausunto 15.11.1994 (Kok. 1994, s. I-5267, 99—105 kohta; Kok. Ep. XVI, s. 237).

kansainvälisten sopimusten tekemiseen vain niiden erityisten alojen osalta, joilla on yhteisössä toteutettu yhdenmukaistamistoimenpiteitä.

26. Tätä tilannetta heijastaa ETA-sopimukseen liitetyn pöytäkirjan nro 28 9 artikla, jossa määrätään, että tämän pöytäkirjan määräykset ”eivät rajoita yhteisön ja sen jäsenvaltioiden toimivaltaa henkistä omaisuutta koskevista kysymyksissä”.

27. Komissio esittää tätä päättelyä vastaan erilaisia väitteitä. Se tukeutuu muun muassa ETA-sopimuksen erityiseen sanamuotoon, jonka perusteella se katsoo, että jäsenvaltiot ovat hyväksyneet sen, että komissiolla on toimivalta valvoa sitä, että ne noudattavat tähän sopimukseen perustuvia velvoitteita. Immateriaalioikeuden alan tai muunkaan alan osalta ei ole määrittänyt poikkeuksia.

28. On kuitenkin korostettava, että ETA-sopimuksen 109 artiklassa, johon komissio viittaa, komissiolle annetaan valvontavalta vain siltä osin kuin se toimii ”Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen mukaisesti”. Tämä toimivalta ei siis mitenkään voi olla yhteisön toimivaltaa laajempi, sellaisena kuin se on johdettavissa perustamissopimuksesta, eikä kysymyksessä oleva määräys anna mitään tietoja tältä osin.

29. Komissio toteaa lisäksi, että yhteisö teki ETA-sopimuksen ja jäsenvaltiot ratifioivat sen ilman, että niiden velvoitteita muita sopimuspuolia kohtaan olisi määriteltä. Ne voivat siis perustellusti odottaa yhteisöltä, että se ottaa vastuun niiden velvoitteiden noudattamisen valvonnasta, joihin se on sitoutunut. Olisi outoa, että jollakin erityisellä alalla yhteisö olisi vastuussa siitä, että jokin jäsenvaltio rikkoo kansainvälistä sopimusta, eikä yhteisöllä olisi mahdollisuutta velvoittaa tätä jäsenvaltiota toteuttamaan tämän rikkomisen lopettamiseksi tarvittavia toimia.

30. En ole kuitenkaan aivan vakuuttunut siitä, että pelkästään se seikka, että yhteisön ja toisaalta jäsenvaltioiden velvoitteita muita sopimuspuolia kohtaan ei ole määriteltä, mahdollistaisi sen, että viimeksimainitut voisivat päätellä tästä, että yhteisö sitoutuu vastuuseen koko kysymyksessä olevan sopimuksen noudattamisesta, mukaan lukien sopimusmääräykset, jotka eivät kuulu sen toimivaltaan. Päinvastoin juuri se seikka, että yhteisö ja jäsenvaltiot ovat päätyneet sekasopimukseen, osoittaa kolmansille valtioille, että sopimus ei kokonaisuudessaan kuulu yhteisön toimivaltaan ja että näin ollen yhteisö vastaa lähtökohtaisesti vain niistä sopimuksen osista, jotka kuuluvat sen toimivaltaan.

31. Asiassa *Hermès International*⁸ annettu tuomio sekä julkisasiamies Tesauron

⁸ — Asia C-53/96, tuomio 16.6.1998 (Kok. 1998, s. I-3603).

samassa asiassa esittämä ratkaisuehdotus, joita komissio lainaa, eivät horjuta tätä päättyä.

32. Minusta komission esittämät kaksi muuta väitettä ovat kuitenkin vakuuttavampia.

33. Komissio tukeutuu ensinnäkin ETA-sopimuksen kaltaisten sekasopimusten erityisluonteeseen. Tässä yhteydessä komissio viittaa aivan oikein asiassa Demirel annettuun tuomioon, jossa yhteisöjen tuomioistuimien katsoi, että ”kun kyse on assosiaatio- ja yhteisöjä koskevista sopimuksista, jolla luodaan erityisiä etuoikeutettuja yhteyksiä kolmanteen valtio-oon, jonka on ainakin tiettyyn määrään saakka osallistuttava yhteisön järjestelmään, 238 artiklalla on välttämättä myönnettävä yhteisölle toimivalta varmistaa kolmansia valtioita kohtaan olevien velvoitteiden noudattaminen kaikilla perustamissopimuksen kattamilla aloilla”.⁹

34. Kuten komissiokin muistuttaa, yhteisöjen tuomioistuin on useaan otteeseen katsonut, että kuten muutkin teollista ja kaupallista omaisuutta koskevat oikeudet, kirjallisia ja taiteellisia teoksia koskevat yksinoikeudet kuuluvat perustamissopimuksen soveltamisalaan.¹⁰

35. Tällainen on tilanne erityisesti tekijänoikeuden ja lähioikeuksien osalta, joista

9 — Asia 12/86, tuomio 30.9.1987 (Kok. 1987, s. 3719, 9 kohta; Kok. Ep. IX, s. 177).

10 — Ks. esim. yhdistetyt asiat C-92/92 ja C-326/92, Phil Collins ym., tuomio 20.10.1993 (Kok. 1993, s. I-5145; Kok. Ep. XIV, s. 385).

yhteisöjen tuomioistuin on katsonut, että ne ”kuuluvat erityisesti yhteisön sisäiseen tavaroiden ja palvelujen kauppaan kohdistuvien vaikutustensa vuoksi” perustamissopimuksen soveltamisalaan.¹¹

36. Komissio vetoaa myös toiseen yhteisön toimivaltaisuutta tukevaan perusteeseen eli se viittaa ERTA-tapaukseen¹² perustuvaan oikeuskäytäntöön, jonka mukaan yhteisön toimivallan ulottuvuuden määrittämiseksi on tutkittava, onko olemassa sellaisia yhteisön sääntöjä, joihin kysymyksessä oleva sopimus voi vaikuttaa.

37. Komissio muistuttaa tekijänoikeuksien osalta, joista käsiteltävänä olevassa tapauksessa on kysymys, että jäsenvaltioiden liittyminen Bernin yleissopimuksen Pariisin asiakirjaan voi vaikuttaa yhteisön oikeussääntöihin.

38. Komissio siteeraa tältä osin EY 12 artiklaa, jonka nojalla jäsenvaltioiden on noudatettava tekijöiden kansalaisuuteen perustuvan syrjinnän kieltä, vaikka Bernin sopimuksen 5 artikla koskee myös tätä kysymystä.

39. Komissio viittaa myös perustellusti tekijänoikeuksien erilaisia aspektejia kos-

11 — Em. asia Phil Collins ym., tuomion 27 kohta.

12 — Asia 22/70, komissio v. neuvosto, tuomio 31.3.1971 (Kok. 1971, s. 263; Kok. Ep. I, s. 553).

keviin tiettyihin direktiiveihin,¹³ joiden säännöksissä toistetaan Bernin yleissopimuksen eri määräyksiä. Komissio mainitsee tältä osin esimerkiksi direktiivin 93/98/ETY, joka koskee muun muassa tekijänoikeuden kestoa, jota koskevat Bernin yleissopimuksen 7 ja 7 a artikla.

40. On ilmeisen kiistatonta, että kysymyksessä oleva sopimus voi vaikuttaa yhteisön oikeussääntöihin.

41. On kuitenkin huomattava, että yhteisöjen tuomioistuimen nyt käsiteltävänä oleva näkökantojen eroavuus ei koske kysymystä toimivallan jaosta sinänsä.

42. Yhdistynyt kuningaskunta ja komissio eivät tosin korosta samoja seikkoja kuvaessaan toimivallan jakoa tekijänoikeuden alalla. Yhdistynyt kuningaskunta painottaa

sitä, että useat Bernin yleissopimuksen määräykset koskevat kysymyksiä, joiden osalta yhteisössä on jo toteutettu yhdenmukaistaminen. Se mainitsee tältä osin yleissopimuksen 11 artiklan, joka koskee muun muassa teoksien julkisesti esittämistä. Komissio sitä vastoin korostaa asiaa koskevien yhteisön oikeussääntöjen määrää ja soveltamisalaa.

43. Kumpikaan ei kuitenkaan kiistä sitä, että yleissopimus on luonteeltaan sekasopimus. Kuten olen todennut, Yhdistynyt kuningaskunta siteeraa yhteisöjen tuomioistuimen antamaa lausuntoa 1/94, jossa tuomioistuin on päätenyt teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyvistä näkökohdista tehdyn sopimuksen (WTO) (ns. TRIPS-sopimus)¹⁴ kattamalla alalla jaettuun toimivaltaan. Komissio toteaa omalta osaltaan, että vaikka ei ole mahdollista löytää yhteisön oikeuden säännöstöä vertailtavaksi kunkin Bernin yleissopimuksen määräyksen kanssa, tämä ei kuitenkaan ole este yhteisön toimivallan olemassaololle.

44. Yhdistyneen kuningaskunnan esittämät väitteet eivät kuitenkaan koske sitä, onko yhteisöllä toimivaltaa tässä tapauksessa, vaan sitä, että komissiolla on velvollisuus täsmentää kanteessaan tämän toimivallan laajuus.

13 — Tietokoneohjelmien oikeudellisesta suojasta 14 päivänä toukokuuta 1991 annettu neuvoston direktiivi 91/250/ETY (EYVL L 122, s. 42); vuokraus- ja lainausoikeuksista sekä tietyistä tekijänoikeuden lähioikeuksista henkisen omaisuuden alalla 19 päivänä marraskuuta 1992 annettu neuvoston direktiivi 92/100/ETY (EYVL L 346, s. 61); tiettyjen satelliitin välityksellä tapahtuvaan yleisradiointiin ja kaapeleitse tapahtuvaan edelleen lähettämiseen sovellettavien tekijänoikeutta sekä lähioikeuksia koskevien sääntöjen yhteensovittamisesta 27 päivänä syyskuuta 1993 annettu neuvoston direktiivi 93/83/ETY (EYVL L 248, s. 15); tekijänoikeuden ja tiettyjen lähioikeuksien suojan voimassaoloajan yhdenmukaistamisesta 29 päivänä lokakuuta 1993 annettu neuvoston direktiivi 93/98/ETY (EYVL L 290, s. 9) ja tietokantojen oikeudellisesta suojasta 11 päivänä maaliskuuta 1996 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 96/9/EY (EYVL L 77, s. 20).

14 — EYVL 1994, L 336, s. 214.

45. Näin ollen on huomautettava, että vaikka edellä esitetystä argumentaatiosta selvästi ilmenee, että asiassa on ainakin osittain kysymys yhteisön toimivallasta, tämä toteamus on tuskin itsessään määräävä, koska sen perusteella ei voida ratkaista, onko komissiolla oikeus olla tämentämättä kanteessaan niitä Bernin yleissopimuksen Pariisin asiakirjan määräyksiä, jotka koskevat yhteisön toimivaltaan kuuluvia kysymyksiä.

46. Yhdistynyt kuningaskunta korostaa tässä yhteydessä sitä, että todistustaakka jäsenyysveloitteiden noudattamatta jättämisestä on komissiolla. On kuitenkin mahdollista kysyä, eikö se tässä tapauksessa kannata todistustaakan liian ankaraa tulkintaa. Yhdistyneen kuningaskunnan väitteen mukaanhan komission kanne on kokonaisuudessaan jätettävä tutkimatta. Voitaisiin myös katsoa, että se on otettava tutkittavaksi siltä osin kuin se koskee yhteisön toimivaltaa ja että se on hylättävä vain muilta osin.

47. Joka tapauksessa on todettava, että käsiteltävänä olevassa asiassa ei voida vaatia, että komissio erottelisi kannekirjelmässään Bernin yleissopimuksen Pariisin asiakirjan ne määräykset, jotka koskevat kysymystä yhteisön toimivallasta, yleissopimuksen muista määräyksistä.

48. On korostettava komission tavoin, että Bernin yleissopimus on jakamaton. Valtio

ei voi liittyä siihen osittain. Liittyminen päinvastoin edellyttää kaikkiin tässä sopimuksessa säädettyihin velvoitteisiin sitoutumista. Tästä seuraa, että jos yhteisöjen oikeudessa asetetaan jäsenvaltiolle liittymisvelvoite, kysymys voi olla vain liittymisestä koko yleissopimukseen.

49. Kuten olen todennut, yleissopimus sisältää määräyksiä, jotka vaikuttavat yhteisön oikeussääntöihin.

50. Näin ollen ETA-sopimuksen mukaista velvoitetta liittyä Bernin yleissopimuksen Pariisin asiakirjaan on pidettävä jakamattomana velvoitteena liittyä sopimukseen, jonka määräyksistä osa vaikuttaa yhteisön oikeussääntöihin.

51. Kysymys on väistämättä jäsenvaltioiden veloitteesta noudattaa yhteisön oikeutta, ja tällaisena se voi olla jäsenyysveloitteen noudattamatta jättämistä koskevan kanteen kohde.

52. Yhdistyneen kuningaskunnan väite on siis hylättävä, koska väite merkitsisi sitä, että komission pitäisi vaatia yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Irlannin olisi pitänyt liittyä tiettyihin yksilöityihin Bernin yleissopimuksen Pariisin asiakirjan artikloihin, vaikka tällainen liittyminen on

ajateltavissa vain seurauksena koko yleissopimukseen liittymisestä, kun otetaan huomioon tällä sopimuksella määrättyjen velvoitteiden jakamattomuus.

54. Muistettakoon, että vastaaja ei kiistä sitä, että se ei ollut toteuttanut tätä liittymistä perustellussa lausunnossa asetetussa määräajassa.

53. Edellä esitetystä seuraa, että komissio on aivan oikein kannekirjelmässään katsonut, että Irlannin jäsenyysoikeuksien laiminlyöntinä oli pidettävä laiminlyöntiä liittyä Brysselin yleissopimuksen Pariisiin asiakirjaan erottelematta niitä määräyksiä, jotka koskivat kysymystä yhteisön toimivallasta, yleissopimuksen muista määräyksistä.

55. Komission vaatimukset on näin ollen hyväksyttävä. Yhdistyneen kuningaskunnan on välintulijana vastattava omista oikeudenkäyntikuluistaan yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

Neljäs kysymys

56. Ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin

— toteaa, että koska Irlanti ei ole ennen 1.1.1995 liittynyt kirjallisten ja taiteellisten teosten suojaamisesta tehtyyn Bernin yleissopimukseen (Pariisin asiakirja), se ei ole noudattanut EY 300 artiklan 7 kohdan ja Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen 2.5.1992 liitetyn pöytäkirjan nro 28 5 artiklan mukaisia velvoitteitaan

— velvoittaa Irlannin korvaamaan oikeudenkäyntikulut, lukuun ottamatta Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneelle kuningaskunnalle aiheutuneita kuluja, joista Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan on vastattava itse.